

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2021. július 30-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2021. július 30. 11:00 óra

Jelen vannak: Dr. Téglási András elnök
Dr. Bozsóki Éva
Dr. Fábián Adrián
Dr. Lugossy-Sági Krisztina
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Szalay Tamás
Dr. Tóta Áronné
Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Borbély Andrea
Dr. Csonka Krisztián
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Nagy Attila NVI elnök
Dr. Sóskuti-Varga Gergely NVI általános elnökhelyettes
az NVI munkatársai

Dr. Téglási András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti dr. Csonka Krisztiánt, akit az LMP- Magyarország Zöld Pártja bizott meg a Nemzeti Választási Bizottságba és a mai napon az Országgyűlés alelnöke előtt esküt tett. Köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyettesét, az NVI munkatársait, valamint a sajtó megjelent képviselőit. Megállapítja, hogy a Bizottság 14 fővel határozatképes. Ismerteti a meghívóban szereplő napirendi pontot.

Az ülést megelőzően dr. Fazekas Tamás írásban megküldte a napirend kiegészítésére vonatkozó javaslatát. Kérdezi Tagtársát, hogy javaslatait fenntartja-e, illetve kívánja-e szóban ismertetni?

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Fenntartja a javaslatokat és ismerteti az írásban megküldöttekkel egyezően. Az egyik új napirendi pontra tett javaslata, hogy tájékoztatást kér a Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által 2021. július 21-én benyújtott népszavazási kezdeményezések Nsztv. 10. §. (1) bekezdése szerinti vizsgálatának idejéről és a vizsgálat időzítésének okáról. Ismeretes, hogy 2021. július 26-án fejeződött be ezen kérdések vizsgálata és az ezzel kapcsolatos időzítés az, ami a napirendmódosító javaslatának a lényege, az erre vonatkozó tájékoztatás kérése. A másik napirenddel összefüggő javaslata alapján indítványozza, hogy az NVB ne tárgyalja a kiküldött meghívóban a napirend 8., 9., 10., 11. és 12. sorszám alatt szereplő, a Kormány által előterjesztett kérdéseket. Megítélése szerint e kérdésekkel kapcsolatban meg kellett volna tagadni a hitelesítést.

Dr. Téglási András elnök: Megköszöni a hozzászólást. Kéri, hogy jegyzőkönyvi döntést hozzanak dr. Fazekas Tamás tagtársuk első javaslata tárgyában. Ezzel összefüggésben jelzi, hogy az NVI az Nsztv.-ben előírt határidőben végezte el a kezdeményezések formai vizsgálatát. Mindemellett döntésre felteszi a kérdést: Aki egyetért azzal, hogy vegyék napirendre Karácsony Gergely Szilveszter népszavazási kezdeményezéseinek formai vizsgálatáról az NVI tájékoztatását, szavazzon igennel, aki nem ért egyet a javaslattal, szavazzon nemmel.

Szavazás

A Bizottság 15. számú jegyzőkönyvi döntése:

A bizottság 6 igen szavazattal, 8 nem szavazattal a napirend módosítására vonatkozó javaslatot elutasította.

Dr. Téglási András NVB elnök: Következik dr. Fazekas Tamás második napirendi javaslatáról szóló jegyzőkönyvi döntés meghozatala. Ennek kapcsán megjegyzi, hogy az Nsztv. alapján az NVB köteles döntést hozni a Kormány által benyújtott kezdeményezések tárgyában, más eljárási lehetőséget a jogszabály nem ismer. Kéri, hogy aki egyetért azzal, hogy az NVB vegye le a napirendről a Kormány által benyújtott népszavazási kezdeményezéseket, szavazzon igennel. Aki napirenden kívánja tartani azokat, szavazzon nemmel.

Szavazás

A Bizottság 16. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 3 igen és 11 nem szavazattal a napirend módosítására vonatkozó javaslatot elutasította.

Dr. Téglási András elnök: Tájékoztatja a Tagtársakat, hogy tegnap 21 óra után megjelent a Magyar Közlönyben a koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételéről szóló 449/2021. (VII. 29.) Korm. rendelet. A Rendelet jelentős

szabályozásbeli változást hozott a koronavírus elleni védőoltás igénybevételével kapcsolatban, amelyet a Bizottságnak a Civil Mozgalom Egyesület által e tárgykörben benyújtott népszavazási kezdeményezésének elbírálása során figyelembe kell vennie. A múlt héten kiküldött és az ülésaktában elhelyezett tervezetben ez a jogszabályváltozás nem szerepel.

Mindezen okok alapján a napirend módosítására vonatkozó javaslata az, hogy a Bizottság az ülésen ne döntsön a Civil Mozgalom Egyesület kezdeményezéséről, hanem azt vegye le a napirendről és arról a soron következő ülésen döntsön.

Kéri, hogy aki egyetért a napirend módosítására vonatkozó javaslatával, szavazzon igennel.

Szavazás

A Bizottság 17. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal a napirend módosítására vonatkozó javaslatot elfogadta.

Dr. Téglási András elnök: A módosított napirend elfogadásáról szavazást indít.

Szavazás

A Bizottság 18. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, 2 nem szavazattal a napirendet elfogadta.

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse az első kezdeményezés előzményeit.

1. Dr. Keresztényi Zoltán magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A dr. Keresztényi Zoltán magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a részben vagy egészben állami költségvetésből finanszírozott köznevelési intézmények vezetőjének megválasztásánál az intézmény fenntartójának egyharmad, az intézmény nevelőtestületének további egyharmad, valamint az intézmény szülői szervezetének és diákönkormányzatának együttesen szintén egyharmad szavazati joga legyen?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést az NVB-hez 2020. október 15-én postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. Az Nsztv 11.§. (1) bekezdésében rögzített

elbírálási időtartama alatt a Kormány 2020. november 4-ei hatállyal a koronavírus világjárvány okán Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A Kormány vonatkozó kormányrendelete, majd az azt megerősítő későbbi törvény rögzítette, hogy a veszélyhelyzet megszűnését követő napig – egyebek mellett – országos népszavazás nem kezdeményezhető, a folyamatban lévő kezdeményezésekre vonatkozó határidők pedig megszakadnak és a veszélyhelyzet megszűnését követő napon kezdődnek újra. Az említett rendelkezések értelmében jelen kezdeményezés tekintetében az elbírálás a határidő leteltét megelőzően, azaz 2020. november 6-án megszakadt. A vonatkozó jogszabályok alapján a veszélyhelyzet Magyarország egész területén a kérdés elbírálásakor fennáll, ugyanakkor 2021. július 21-én kihirdetésre került és ugyanezen a napon 08.00 órakor hatályba lépett az országos népszavazás megrendezhetőségéről szóló kormányrendelet. E kormányrendelet 1. §-a rögzítette, hogy a hatályos, a népszavazások kezdeményezését megtiltó, illetve a határidő megszakadását kimondó jogszabályi rendelkezés azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy országos népszavazás immár kezdeményezhető, továbbá a korábban megszakadt határidők – így az országos népszavazási kezdeményezések elbírálásának a határideje is – újrakezdődnek. Az elmondottak alapján megállapítható, hogy az NVB számára 2021. július 22-én kezdődött újra jelen kezdeményezés elbírálására vonatkozó kötelezettségének a határideje. A kezdeményezés a formai követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mivel az nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. Egyrészt azért, mert az abban megfogalmazott szándék, azaz, hogy minden, a nemzeti köznevelési törvény szerinti intézményben ugyanazon alanyi kör által történjen az intézményvezetők választása, nem összeegyeztethető minden köznevelési intézmény szervezetével és működésével. Az óvoda mint köznevelési intézmény esetében ugyanis az iskolai diákönkormányzat mint intézményvezetői választásra jogosult szereplő nem értelmezhető. A szülői szervezet létrehozása nem kötelezettség, hanem a szülők döntésén múlik, így az sincs feltétlenül minden intézményben. Mindezek alapján sem a választópolgárok, sem a jogalkotó számára nem egyértelmű, hogy miként alakul a választás eljárásrendje, ha a kérdésben meghatározott, az intézményvezető választására jogosult 3 szereplő valamelyike nincs az intézményben. A hatályos szabályozás alapján a köznevelési intézmények vezetői megbízásukat pályázat útján nyerhetik el. A kezdeményezés alapján nem egyértelmű az sem, hogy az intézményvezetői megbízásra való jelentkezéshez fennmaradna-e a pályáztatási rendszer vagy sem; a jelöltek esetében történik-e valamilyen előzetes minősítés szakmai kritériumrendszer alapján. A kérdés alapján az sem világosan eldönthető, hogy az intézményvezető jogviszonya a megválasztással keletkezne, vagy a megválasztás után a jogviszony keletkezéséhez szükség lenne még a formális megbízásra is. További egyértelműségi problémát vet fel a megválasztással kapcsolatos eljárásrend részletszabályainak a meghatározása is,

amely dilemmák a határozattervezetben részletesen kifejtésre kerültek. Az elmondottak miatt a tervezet a hitelesítés megtagadására tesz javaslatot. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel. Álláspontja szerint könnyen belátható, hogy azok az érvek, amik elhangzottak, hogy pl. óvodában, vagy iskolában a kiskorú gyermekek nem tudnak szavazni, nem fog senkit meglepetésként érni, mivel 2022-ben sem fognak óvodások és iskolások szavazni az országgyűlési választásokon. Erőltetettnek érzi az indoklást. A választópolgárok is és a jogalkotó is pontosan tudja, hogy kiskorú gyermekek nem tudnak egy ilyen intézményi választásban részt venni. Ezen túlmenően az, hogy a pályázati rendszer fennmarad-e vagy sem, egyértelműen kiderül a kérdésből. A kérdés lényege az, hogy ne a jelenlegi rendszer maradjon. Utal arra, hogy a sajtóhírek alapján széles körben ismert, hogy szülői munkaközösségek és egyéb civil szervezetek vagy akár a teljes tantestület tiltakozása ellenére, gyakorlatilag politikai kinevezetteket ültetnek köznevelési intézmények élére. Ezt a helyzetet kívánja orvosolni ez a kérdés. A tervezetben az egyértelműség kapcsán felvetett dilemmákat jogszabályban lehet tisztázni, ezért nem ért egyet a tervezettel.

Dr. Téglási András elnök: Köszöni a hozzászólást. Mivel további hozzászólás nincs, összefoglalja az elhangzottakat. Szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 12 igen és 2 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a részben vagy egészben állami költségvetésből finanszírozott köznevelési intézmények vezetőjének megválasztásánál az intézmény fenntartójának egyharmad, az intézmény nevelőtestületének további egyharmad, valamint az intézmény szülői szervezetének és diákönkormányzatának együttesen szintén egyharmad szavazati joga legyen?”* országos népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

2. Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Alaptörvény, Szabadság és felelősség rész, XX. cikk*

(1), *„Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez” alapján, mindenki számára elérhető, ingyenes, államilag biztosított egészségügy legyen?”* A Magyar Munkáspárt a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2020. október 15-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. Elmondja, hogy a veszélyhelyzet fennállása okán megszakadó határidőkkel kapcsolatban, az előző napirendi pontnál kifejtettek alapján az elbírálása e kezdeményezés kapcsán is, a határidő leteltét megelőzően, 2020. november 6-án megszakadt és az 2021. július 22-én kezdődött újra. A kezdeményezés megfelel a formai követelményeknek.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mivel az több okból is az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja szerinti tiltott tárgykörbe ütközik, továbbá sérti a népszavazási egyértelműség követelményét is. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani többek között a központi költségvetésről, valamint a járulékról szóló törvény tartalmáról.

Utal arra, hogy a kérdésben nevesített, az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog tartalmával kapcsolatos kúriai és alkotmánybírói gyakorlatot a tervezet tartalmazza. A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló törvény, a Tbj., járulékról szóló törvénynek minősül.

A kérdés a Tbj. mint járulékról szóló törvény tartalmának módosítására irányul, valamint szükségszerűen érinti a költségvetési törvényt, továbbá hatását tekintve hosszútávon jelentős jövőbeni költségvetési kiadási tételt is előirányoz, amelyek miatt többszörösen is az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének b) pontjában foglalt tiltott tárgykörbe ütközik. A kérdés a népszavazási egyértelműség követelményének sem felel meg. A kezdeményezésében szereplő „mindenki” szófordulat legalább kétféle értelmezésre is vezethet, ezért megtévesztő.

Megtévesztő továbbá a kezdeményezésben szereplő „elérhető egészségügy” szófordulat is.

Nem világos továbbá a kezdeményezésben szereplő, „az állam által biztosított” fogalom sem.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen és 0 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Alaptörvény, Szabadság és felelősség rész, XX. cikk (1) „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez” alapján, mindenki számára elérhető, ingyenes, államilag biztosított egészségügy legyen?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

3. Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezés előzményeit.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza, hogy a magyarországi politikai pártok költségvetési támogatásban ne részesüljenek?”*. Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2020. október 15-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A veszélyhelyzet fennállása okán megszakadó határidőkkel kapcsolatban, az előző napirendi pontnál kifejtettek alapján, az elbírálás a határidő leteltét megelőzően, 2020. november 6-án megszakadt és 2021. július 22-én kezdődött újra. A kezdeményezés a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mert az az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) és c) pontjaiba ütközik, valamint nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A pártok részére nyújtott költségvetési támogatás összegét a központi költségvetésről szóló törvény állapítja meg. A kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazásból fakadó jogalkotási kötelezettség a hatályos Költségvetési tv., illetve a 2022. évi Költségvetési tv. módosítását eredményezné. Az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény is rendelkezik a pártokat megillető, központi költségvetés terhére nyújtott támogatásról.

A pártok kampánytevékenységgel kapcsolatos állami támogatására vonatkozó szabályokat a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény is tartalmaz.

A Kúria korábban már megállapította, hogy a Ve. az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése szerinti tiltott tárgykörbe sorolható, így nem bocsátható népszavazásra olyan kezdeményezés, amely a Ve. módosítását vonja maga után.

Az egyértelműség kapcsán a kérdéssel szemben felhozható érv, hogy a párttörvény alapján nem csupán a pártok, hanem az általuk létrehozott pártalapítványok is jogosultak a központi költségvetésből támogatásra. Arra való tekintettel, hogy a pártalapítványok léte, működése szoros kapcsolatban áll az őket létrehozó párttal, nem egyértelmű, hogy a pártalapítványok tekintetében is megvonná-e Szervező a költségvetési támogatást, vagy sem.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen és 0 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza, hogy a magyarországi politikai pártok költségvetési támogatásban ne részesüljenek?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

4. Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét a következő kezdeményezés előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a milliárdosok különadóval járuljanak hozzá a koronavírus járvány költségeihez?”*. Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2020. október 15-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A veszélyhelyzet fennállása okán megszakadó határidőkkel kapcsolatban, az előző napirendi pontoknál kifejtettek alapján az elbírálás, a határidő leteltét megelőzően, 2020. november 6-án megszakadt és 2021. július 22-én kezdődött újra. A kezdeményezés a formai követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mert az az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontjába ütközik, valamint nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A kérdésből fakadó jogalkotási kötelezettség az, hogy az Országgyűlés egy új törvényben egy új központi adónemet vezessen be, amelynek a népszavazás lényegében csak a kötelezettjeit határozná meg ráutaló jelleggel. A kezdeményezés az új adónemmel kapcsolatban kizárólag az adó célját jelöli meg. Bár a kezdeményezésben szereplő adónem még nem létezik, a kívánt szabályozás tárgyköre, új központi adónem bevezetése, megfelel az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontjában szereplő tárgykörnek.

Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja szerinti szabályozás lényege, hogy a központi adónem mint védett tárgykör jelenik meg a tiltott tárgykörök között, amelyből levonható az a következtetés, hogy nem csak a központi adónemek szabályainak népszavazás általi módosítása tiltott, hanem az új adónem létrehozása is. Mindezek alapján a kezdeményezés az Alaptörvényben nevesített tiltott tárgykörbe ütközik.

Sérti az egyértelműség követelményét, hogy a népszavazásra javasolt kezdeményezés nem tartalmazza konkrétan, hogy ki lenne az adó alanya. Az adóalanyok meghatározása kapcsán az sem világos, hogy ki vagy mi tartozik az alanyi körre utaló „milliárdosok” fogalmi körébe, vagyis, hogy az adó alanyai, a milliárdosok, jövedelem vagy vagyon alapján lennének meghatározva. Nem derül ki a kérdésből az sem, hogy mekkora lenne a bevezetni kívánt különadó mértéke, valamint, hogy az mikor lenne esedékes.

Az elmondottakon túl a kérdésben szereplő, a „koronavírus járvány költségei” kifejezés egy túl tágan és szerte ágazóan értelmezhető kifejezés.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsek ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen és 0 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a milliárdosok különadóval járuljanak hozzá a koronavírus járvány költségeihez?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

5. Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság fősztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János fősztályvezető: A Magyar Munkáspárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés módosítsa a köznevelési törvényt úgy, hogy Magyarországon a tankötelezettség újra 18 éves korig tartson?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2020. október 15-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A korábban elmondottak alapján jelen kezdeményezésnek az elbírálási határideje is 2020. november 6-án megszakadt és 2021. július 22-én kezdődött újra. A kezdeményezés a formai követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: Javasolja a kérdés hitelesítését.

A Nemzeti Választási Bizottság és annak jogelődje, az Országos Választási Bizottság is vizsgálta a népszavazási kezdeményezéssel tartalmában azonos kérdést.

Az OVB 2011. szeptember 1-jén a 144/2011. számú határozatában hitelesítette a népszavazási kérdést. Az Alkotmánybíróság az OVB döntését helybenhagyta. Az NVB 46/2015. számú határozatával ugyancsak hitelesített egy tartalmában azonos kérdést.

Az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Kúria érdemi vizsgálat nélkül utasította el.

Az NVB 46/2015. számú határozatának meghozatala óta a kérdést szabályozó nemzeti köznevelési törvény 45. § (3) bekezdése nem módosult.

A kérdéssel kapcsolatban megállapítható, hogy annak célja a tankötelezettség időtartamának végére vonatkozó, a nemzeti köznevelési törvényben rögzített szabály módosítása, így az az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. A kérdésben szereplő „újra” kifejezés a 1996. szeptember 1. és 2003. augusztus 31. között hatályban volt tankötelezettségi szabályra utal.

A kérdéssel kapcsolatban nem merül fel az Alaptörvényben rögzített tiltott tárgykörök érintettsége sem. A kérdés a jogalkotó és a választópolgár számára is egyértelmű. Az NVB által korábban hitelesített és a jelen eljárásban vizsgált kérdés közötti szövegszerű eltérés nem okoz olyan értelmezésbeli különbséget, ami egyértelműségi problémát vetne fel.

Mindezek alapján a hitelesítésre tesz javaslatot. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsek ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Litresits András NVB tag: Egyetért a tervezettel. Egy javaslata és egy észrevétele van. A javaslata, hogy az Elnök úr által szóban elmondott érvelést emeljék bele a határozat indokolásába, hogy ez a nyilvánosság számára is megismerhető legyen. A megjegyzése pedig az, hogy lényegében nincs olyan népszavazási kérdés, amellyel kapcsolatban ne lenne kimutatható a központi költségvetés érintettsége. Jelen esetben a tankötelezettség időtartamának növelése többletköltséget fog generálni a közoktatásban. Azonban a kérdés és a központi költségvetés kapcsolata távoli és közvetett, így az a hitelesítésnek nem képezi akadályát. Egyetért a szervezői szándékkal és a tervezettel is.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. Dr. Litresits András kérésére szavazásra bocsátja a tervezet indokolásának kiegészítését. Kéri, hogy aki egyetért azzal, hogy egészítsék ki az indoklást, szavazzon igennel.

Szavazás:

A Bizottság 19. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 5 igen, 9 nem szavazattal elutasította dr. Litresits András szövegszerű módosító javaslatát.

További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet eredeti formájában.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen és 0 nem szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés módosítsa a köznevelési törvényt úgy, hogy Magyarországon a tankötelezettség újra 18 éves korig tartson?” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

A napirenden szereplő további népszavazási kezdeményezés tárgyalása előtt 10 perc szünetet rendelt el.

6. Dr. Schmuck Erzsébet magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés kérdés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: Dr. Schmuck Erzsébet magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország 2030-ra 65%-kal csökkentse az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest?” Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2020. október 28-án személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A veszélyhelyzet fennállása okán megszakadó határidőkkel kapcsolatban, az előző napirendi pontnál kifejtettek alapján az elbírálás a határidő leteltét megelőzően, 2020. november 6-án megszakadt és 2021. július 22-én kezdődött újra. A kezdeményezés a formai követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mivel az nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A kezdeményezéssel kapcsolatos eljárási cselekmények lefolytatását követően, azaz többek között a jogerős hitelesítést, a szükséges számú támogató aláírás összegyűjtését, a népszavazás elrendelését és kitűzését követően a kérdés alapján jogszabály megalkotására leghamarabb 2021-ben, legkésőbb 2022-ben kerülhetne sor. Az Nsztv. szerint az érvényes és eredményes országos népszavazáson hozott döntés az Országgyűlést 3 évig kötelezi. Azaz egy 2021-ben megtartott népszavazás 2024-ig, 2022-ben megtartott referendum esetén 2025-ig. A népszavazási kérdés ezzel szemben egy 2030-ig teljesítendő kötelezettségvállalás bevezetését célozza.

A kérdés tehát megtévesztő módon azt sugallja a választópolgárok felé, hogy az arra adott igen válaszukkal, az Nsztv.-ben rögzített 3 éves kötőerővel szemben, az Országgyűlésre 6 vagy 5 éven át tartó kötelezettséget rónak. A Bizottság következetes joggyakorlata szerint sérti az egyértelműség követelményét az olyan népszavazási

kezdeményezés, amely az Nsztv.-ben rögzített 3 éves kötőerőnél hosszabb tartamú kötelezettség előírására törekszik.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Csonka Krisztián NVB tag: Nem ért egyet az indoklással, azért, mert a népszavazási kérdéssel azonos mondat szerepel a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvényben, csak egy más százalékkal. A kérdés egy konkrétan meghatározható, teljesen egyértelmű paragrafus módosítására irányul, amivel kapcsolatban nem merülhet fel az egyértelműség kérdése, és ha a törvényalkotó ebben a törvényben vállalt kötelezettséget 2020-ig, akkor úgy gondolja, hogy a népszavazással is lehet erről dönteni.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem ért egyet a javaslattal. Oszítja a dr. Csonka Krisztián tagtársa által elmondott érveket. Másrészt annyival egészíti ki azt, hogy a 3 éves kötőerő azt jelenti, hogy a kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás után módosítani kell a klímavédelmi törvényt azzal, hogy ez a 65 százalékos cél bekerüljön a jogszabályba. 3 év múlva, hogy ha akkor egy olyan törvényhozói többség lesz, amelyiknek nem fontos a klímavédelem kérdése, vagy más kérdéseket fontosabbnak tart, akkor meg lesz a lehetősége arra, hogy ezen változtasson. Egyébként a törvény szerint az aktuális kormány feladatot kap azzal kapcsolatban, hogy a benne foglalt klímacélnak a teljesülését elősegítse, biztosítsa. A kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás után ezt a munkát el kellene kezdeni. Javasolja, hogy a Bizottság hitelesítse a népszavazási kérdést.

Dr. Litresits András NVB tag: Egyetért az előtte felszólalókkal. Nem ért egyet az egyértelműség hiányára utaló érveléssel, mivel a klímavédelemről szóló törvény kimondja, hogy Magyarország az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 40 %-kal csökkenti 2030-ig, az 1990. évhez képest. A 3 éves kötőerő kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy a tervezet indoklásának [15] bekezdésében kizárólag NVB határozatok kerültek hivatkozásra, kúriai végzés nem. Ebből az érvelésből az következne, hogy a 18 éves korig tartó tankötelezettség 3 év múlva megszűnne, hiszen csak 3 évig tart a népszavazás kötőereje. Egyetért dr. Avarkeszi Dezső tagtársa által elmondottakkal, amely szerint a mindenkori Országgyűlés kormányzati többsége, ha meg van hozzá a többsége, vagy a kétharmada, akkor dönthet erről a kérdéskörről másképpen is, 3 év leteltével. De ez nem lehet akadálya annak, ahogy Dr. Csonka Krisztián felhívta rá a figyelmet, hogy egy konkrét jogszabálynak egy konkrét rendelkezését népszavazás útján ne módosítsák.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Kérdezi, hogy az előkészítés során vizsgálták-e a kérdést abból a szempontból, hogy az nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettséget, illetve uniós jogszabályt érint. Mert a klímavédelem az Európai Unióban nem csak nemzeti, hanem uniós szintű kérdés is.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitában elhangzottakat. Dr. Fábián Adrián kérdésére válaszolva elmondja, hogy vizsgálták a kérdéssel kapcsolatos nemzetközi szerződéseket és az uniós jogszabályokat, az ütközés azonban nem merült fel, mivel a kérdésben egy többletvállalásról van szó.

További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet az eredeti formájában, az eredeti indoklással.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen és 6 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország 2030-ra 65%-kal csökkentse az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

7. A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek köznevelési intézményben a szülő hozzájárulása nélkül szexuális irányultságokat bemutató foglalkozást tartsanak?”* A Kormány 2021. július 21-én döntött arról, hogy az idézett és emellett további 4 kérdésben országos népszavazást kezdeményez. A vonatkozó Kormányhatározatban a Kormány az igazságügyi minisztert hívta fel, hogy nevében a kérdéseket hitelesítés céljából benyújtsa a Nemzeti Választási Bizottsághoz. E felhatalmazás alapján az Igazságügyi Miniszter meghatalmazottja útján a Kormány nevében 2021. július 21-én nyújtotta be a szóban forgó kérdést a Bizottsághoz.

Dr. Téglási András elnök: A kiküldött határozattervezet a kérdés hitelesítését javasolja. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XVI. cikk (1), (2) és (3) bekezdései egymással összefüggő egységet alkotnak, melynek középpontjában a gyermek legjobb érdeke áll, a XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően.

Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, melynek biztosítása elsődlegesen a szülők kötelezettsége. Az állam feladata többek között a megfelelő intézményrendszer kialakítása és működtetése, továbbá, hogy a szülőknek biztosítsa a nevelési döntéseik meghozatalához szükséges szakmai támogatást.

Az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdése szerint Magyarország biztosítja az alapfokú és a középfokú oktatást.

A Tervezet szerint a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: A vonatkozó rendelkezéseket Elnök úr ismertette. Ehhez a gyermekek védelméről született törvényhez annyit fűz hozzá, hogy az az Alaptörvénnyel összhangban, a gyermekek védelme érdekében született. A jogszabály a 18 év felettiek vonatkozásában, akármilyen irányultságú, semmilyen korlátozó rendelkezést nem tartalmaz, tehát alkotmányos jogokat nem sért. A szabályozás megfelel az Alaptörvénynek és a nemzetközi szerződéseknek is. A gyermekek jogairól szóló New York-i egyezményre hivatkozik, amit 1991. évi LXIV. törvény hirdetett ki. Ez az egyezmény – amit a részes tagállamok és Magyarország is aláírt – elismeri és védi a gyermekek jogait. A másik oldalról pedig elismeri a szülőknek azt a felelősségét és jogát, valamint kötelezettségét, hogy a gyermeki jogok védelme érdekében, a gyermek érdekét szolgáló nevelést megválasszák. Tehát az egyezményből kitűnően a gyermek érdeke mindenek felett álló. Ezzel kapcsolatban még hivatkozik nemzetközi vonatkozásban az Európai Unió Alapjogi Chartájára, melynek a 14. cikke szintén elismeri a szülők jogát, hogy a gyermekek számára a meggyőződésük szerinti nevelést válasszák. Hivatkozik továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6. cikkére is. Megemlíti továbbá az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglaltakat, ami a korábban az Alkotmánybíróság által kimunkált szükségesség-arányosság elvének megfelelően a szülői jogok védelme érdekében a feltétlenül szükséges mértékben az alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében a feltétlenül szükséges mértékben az elérni kívánt céllal arányosan korlátozható. Tehát alapjog korlátozását akkor alkalmazhatja az állam, ha más módon nem érhető el egy alapvető jog védelme. Tulajdonképpen ezzel az alaptörvényi rendelkezéssel az Alaptörvény az alapvető jogokat illetően egy rangsort állít elő, és a gyermekek védelme, valamint szülők érdeke mindenek fölött álló tényként került elismerésre. Az új szabályozás megfelel az Alaptörvénynek, valamint a nemzetközi egyezményben foglaltaknak.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Ez egy igen nehéz kérdéskör, nemcsak ez a kérdés, hanem az ezt követő négy másik is. Kifejti, hogy egyrészt nemzetközi egyezmény és az Alaptörvény is védi a nem heteroszexuális kisebbségek egyenlő emberi méltóságát. A másik oldalon pedig felmerül az a kétségtelenül jogos igénye és kötelessége az államnak, amire Dr. Tóta Áronné tagtársa is utalt, hogy meg kell védeni a kiskorúakat, a kiskorúak mindenek felett álló érdekét az ellenük elkövetett jogsértésekkel, bűncselekményekkel szemben is. Ez a törvény, amiről tagtársa beszélt, a 2021. évi LXXIX. törvény, ugyanakkor az ő álláspontja szerint összemosza ezt a két szempontot, méghozzá olyan módon, hogy a pedofil elkövetők, tulajdonképpen a nem

heteroszexuális kisebbségekhez tartozó személyek lennének. Álláspontja szerint ez egy helytelen hozzáállás. Kifejti, hogy az említett törvénnyel kapcsolatban az Európai Unió Bizottsága kötelezettségszegési eljárást indított Magyarországgal szemben és ez a kötelezettségszegési eljárás adja a kontextusát az ő döntésüknek. A népszavazás kivételes intézménye nem szolgálhat arra, hogy azt politikai vitában használják fel. A Kormány, Miniszterelnök úr és az Igazságügyi miniszter világossá tette, hogy ebben a politikai vitában kívánja ennek az 5 kérdésnek az eredményét felhasználni. Azt gondolja, hogy mindez ellentétes a népszavazás alkotmányos céljával és rendeltetésével. A kérdéssel kapcsolatos szakmai kritikája, hogy az nem felel meg az egyértelműség követelményének, ahogy az azt követő és az utolsó kérdés sem, illetve két kérdés tekintetében azt gondolja, hogy a megerősítő népszavazás tilalma merül fel, ami az Alaptörvénnyel nem egyeztethető össze.

Kifejti, hogy nem kíván részt venni kérdések eldöntésére vonatkozó szavazásban. Elmondja, hogy nem vitatja azt, hogy minden tagtársa a morális és szakmai integritásnak megfelelően akár meg is szavazhatja ezeket a kérdéseket.

Dr. Litresits András NVB tag: Csatlakozik szóban és tettben is dr. Fazekas Tamáshoz. Kifejti, hogy elfogadhatatlannak tartja azt, hogy a Nemzeti Választási Iroda Karácsony Gergely kérdésében az aláírásokat nem tudta úgy ellenőrizni, illetve úgy ellenőrizte, hogy csak hétfőre végzett vele, és így azokat az ülésen nem lehetett tárgyalni. Utal a tervezet [6] pontjában foglaltakra. Elfogadhatatlannak tartja, hogy a koronavírus törvényre hivatkozással a Kormányrendelet lehetővé teszi, hogy reggel 8-tól országos népszavazást lehet tartani és 8.30-kor a Kormány képviselője már be is nyújtja a kérdéseket, és azokat a 60 napos elbírálási határidő ellenére, nagy kapkodások mellett már ma tárgyalja a Bizottság. Olyan kérdéseket, amiben kötelezettségszegési eljárás van. Álláspontja szerint a kérdésekkel kapcsolatban felmerül az egyértelműség sérelme is, különösen a népszerűsítés fogalma és értelmezése miatt. Kifejti, hogy megítélése szerint a kezdeményezések benyújtása a Pegazus botránynak az elterelő hadművelete. Az elmondottak miatt csatlakozik dr. Fazekas Tamáshoz.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Rendkívül sok kérdés, felvetés elhangzott ezzel az előterjesztéssel kapcsolatban, azonban valódi szakmai érvek nem. Úgy gondolja, hogy ha végig mennek mindazon a jogszabályi, törvényi eljárásrenden, amit az Alaptörvény, illetve a népszavazásról szóló törvény előír, akkor ez a népszavazási kérdés hitelesíthető és hitelesíteni is kell a jogszabályoknak való megfelelés érdekében. Álláspontja szerint az Alaptörvénynek és a népszavazási törvénynek is megfelel ez a kérdésfeltevés. Az elhangzottakkal kapcsolatban felhívja a figyelmet a gyermekvédelmi törvény tartalmára. Kifejti, hogy amiről hetek óta Magyarországon a sajtó egy jól körülhatárolható része szól, az valótlanosság.

Dr. Szalay Tamás NVB tag: Az ő javaslata is az, hogy térjenek vissza a jogszabályi kötelezettségeikhez. A Bizottság feladatát az képezi, hogy az előterjesztésben

szereplő kérdés hitelesítését végezze el, illetve, ha nincsenek meg a jogszabályi feltételei, akkor tagadja meg azt. Azt kell megvizsgálni, hogy a kérdés megfelel-e az Alaptörvényben, illetőleg a népszavazási törvényben foglaltaknak, nem feladata a Bizottságnak tárgyalni a mögöttes jogszabályt, ami a pedofil törvényről szól, nem feladata más népszavazási kezdeményezéseket e tárgykörben tárgyalni. Világos a kérdés tartalma, amely arra vonatkozik, hogy a kiskorú gyermekeknek köznevelési intézményekben a szülő hozzájárulása nélkül szexuális foglalkozást lehessen-e tartani. A tervezetben foglalt állásponttal egyetért, a kérdés hitelesíthető, tekintettel arra, hogy mind az alaptörvényi feltételeknek, mind a népszavazási törvény feltételeinek megfelel.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Üdvözli Elnök úrnak azt a kezdeményezését, hogy elküldte nekik a kérdésekkel kapcsolatban a háttéranyagot. Ez azért is fontos, mert maga az előterjesztés meglehetősen szűkszavú. Ő sem ért egyet az előterjesztéssel. Álláspontja szerint ezek a kérdések hozzájárulnak a népszavazás intézményének a kiürüléséhez, egyrészt az elmondottak miatt, másrészt amiatt a kormányzati nyilatkozat miatt, amely szerint nem fontos az érvényesség. Kifogásolja azt is, hogy a jogszabály az országos népszavazást lehetővé tette, a helyit azonban nem. Álláspontja szerint a kérdés nem felel meg a törvényi követelményeknek mivel az nem egyértelmű. Nem egyértelmű a szexuális irányultságot bemutató kifejezés. Példaként említi, hogy akkor az iskolákban a Rómeó és Júlia nem oktatható, mert ott egyértelmű heteroszexuális irányultságról van szó.

Nem világos a szülői hozzájárulás mibenléte sem. Egy érvényes és eredményes népszavazás esetén, ahol az igenek győznének, a jogszabályban hogyan szerepelne a szülői hozzájárulással való oktatást, mindenkitől külön meg kellene kérdezni magyar vagy történelem órán, hogy a gyerekeknek mi tanítható. Álláspontja szerint a kérdés alapján történő jogalkotás megoldhatatlan feladatot jelentene a törvényalkotó számára. Emiatt a kezdeményezés nem felel meg a jogszabályoknak.

Jelezte, hogy csatlakozik Fazekas Tamáshoz és Litresits Andráshoz, ő sem kíván a szavazásokban részt venni.

Dr. Csonka Krisztián NVB tag: Ő sem ért egyet a tervezettel törvényi indokok alapján. Álláspontja szerint a választói egyértelműség kérdése sérül, mivel egyrészt nem világos, hogy ki a kérdés alanya. A szülő, a tanárok vagy külső szervezetek, ez nincs meghatározva egyértelműen. A másik ok, ami miatt sérül az egyértelműség, a szexuális irányultságok kifejezés. A kérdés alapján, ha úgy értelmezik, ahogy le van írva, akkor mindenfajta szexuális irányultságról szó van. Heteroszexuális, homoszexuális, stb. Tehát ez azt jelenti, hogy nem lehet tartani felvilágosító foglalkozást egy osztályfőnöki órán, ha szigorúan veszik. A választópolgár számára egyértelműnek kell lennie a kérdésnek, biztosan van rengeteg választópolgár, aki így értelmezi ezt a kérdést, hiszen nyelvtanilag így értelmezhető.

Dr. Litresits András NVB tag: Ezt a gondolatot folytatja. Idéz a 131/2017. NVB határozat indokolásának [42] pontjából, amely kúriai végzésekre hivatkozással az alábbiakat tartalmazza: „Amennyiben a népszavazási kérdés pontosan nem értelmezhető, akkor a népszavazáshoz való jog tudatos döntés hiányában csak formálisan érvényesülhet. Nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz.” Visszautal a mai ülés első részében tárgyalt, a köznevelési intézmények vezetőinek választására vonatkozó kezdeményezés kapcsán az egyértelműség hiánya körében kifejtett érvelésre. Az ott elfogadott érvelés alapján álláspontja szerint e kezdeményezésnél nem egyértelmű pl. az a fordulat, hogy a szülő hozzájárulása nélkül. Mi van, ha két szülő van, mi, ha csak egy szülő van, mi van, ha csak nagyszülő van, milyen hozzájárulás szükséges, írásbeli, szóbeli? Elegendő a ráutaló magatartás, mi történik, ha 20 fős osztályból csak 10-en járulnak hozzá?

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Ügyrendi szót kérő gombot nyomott meg. Nem kíván a tartalmi vitába beleszólni. Felvetődött, hogy több tagtársa nem kíván szavazni a kérdésben és ezért az ügyrendet kellene megvizsgálni. Erre azonban csak érintettség esetén van lehetőség, álláspontja szerint.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Reagál arra a hozzászólásra, amely a népszavazás politikai céljával kapcsolatban hangzott el. Jelzi, hogy ez egy ilyen műfaj, III. Napoleon óta. A törvény nem tiltja, hogy a kezdeményezés mögött legyen politikai motiváció. A demokráciába szerinte ez belefér. A jogalkotói egyértelműség kapcsán kifejti, hogy a kezdeményezőknek mindig van koncepciójuk. Mindig van számukra kívánatos végeredménye a kezdeményezett népszavazásnak. Amikor vizsgálják a kérdéseket, azt is vizsgálniuk kell, hogy az arra adott válaszokból milyen jogalkotási kötelezettség származhat. Itt el kell rugaszkodni a kezdeményező koncepciójától, motivációjától. A kérdésre adott „nem” válasz esetében megállapítható, hogy a kezdeményezés a jogszabályi feltételeknek teljes egészében megfelel. De ha az igenek kerülnének többségbe, álláspontja szerint a jogalkotó olyan helyzetbe kerülne, olyan törvényi rendelkezéseket kellene alkotnia, ami ellentétes az Alaptörvénnyel, a gyermek elsődleges érdekével és a józan ésszel is. Ezért nem tartja a jogalkotói egyértelműség szempontjából ezt és a többi kérdést sem teljeskörűen jogszerűnek, elfogadhatónak.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Arra az ügyrendi kérdésre reagál, hogy egyes tagtársak nem kívánnak a szavazásban részt venni. A választási eljárási törvény kifejezetten kimondja, hogy szavazni igennel vagy nemmel lehet. Amit az említett tagtársak szeretnének, megfelel a tartózkodásnak, az az országgyűlési képviselőkre vonatkozó törvényben szabályozott. Ott van jogi lehetőség. De itt vagy igen, vagy nem. Főleg, hogy jelenléti ülés van, hozzászóltak érdemben a kérdéshez, tehát ezek után már nem jelenthetik ki azt, hogy nem kívánnak a szavazásban részt venni.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Az ügyrendi felvetésre reagál. A vita lezárása után kikapcsolják a jelenlétüket igazoló gombot és elhagyják az üléstermet. Amikor a szavazás megtörténik, nem lesznek jelen, így nem tartózkodni fognak, hanem az ő szavazatuk nem fog jelentkezni a rendszerben. Ez feloldja azt a dilemmát, amit jogosan vetettek fel a tagtársai.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja az elhangzottakat.

Időközben a termet elhagyta dr. Fazekas Tamás, dr. Avarkeszi Dezső és dr. Litresits András.

A Bizottság létszáma 11 főre csökkent, a határozatképesség továbbra is biztosított.

Szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen és 2 nem szavazattal a *„Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek köznevelési intézményben a szülő hozzájárulása nélkül szexuális irányultságokat bemutató foglalkozást tartsanak?”* népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

8. A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekek számára nemi átalakító kezeléseket népszerűsítsenek?”* A Kormány 2021. július 21-én döntött arról, hogy az idézett kérdésben országos népszavazást kezdeményez. A vonatkozó Kormányhatározatban a Kormány az Igazságügyi Minisztert hívta fel, hogy nevében a kérdéseket hitelesítés céljából benyújtsa a Nemzeti Választási Bizottsághoz. E felhatalmazás alapján Igazságügyi Miniszter meghatalmazottja útján a Kormány nevében 2021. július 21-én nyújtotta be a szóban forgó kérdést a Bizottsághoz.

Dr. Téglási András elnök: A kiküldött határozattervezet a kérdés hitelesítését javasolja. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése kifejezetten a gyermekek jogaként rögzítette eddig is a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges

védelemre és gondoskodásra való jogot. Az Alaptörvény kilencedik módosításával az alkotmányozó az államra további intézményvédelmi kötelezettséget hárított, a módosításhoz fűzött indokolás kiemeli, hogy a jogalkotónak olyan jogszabályi környezetet és intézményrendszert megalapozó szabályokat kell kialakítania, amelyek garantálják a gyermek születésétől fogva megváltoztathatatlanul fennálló önazonosságának megőrzését, illetve megóvását.

A kérdésben jelzett tárgykör szabályozása az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

A kérdés nem ütközik az Alaptörvényben felsorolt tiltott tárgykörökbe, illetve megfogalmazása a választópolgár és a jogalkotó számára is világos.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Egyetért a határozattervezettel. Az Elnök úr által ismertetett jogi indokokhoz a következőt fűzi hozzá. Az Alaptörvény L) cikke a házasság és a család védelmét foglalja össze, rögzíti, hogy Magyarország védi a házasság intézményét mint egy férfi és egy nő között létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő gyermek viszony. E körben utal az Alaptörvény kilencedik módosítására, amely rögzíti, hogy az anya nő, az apa férfi. Ezek a média által hangoztatott nemi átalakító kezelések, műtétek, ezek nem ezt a célt szolgálják. Itt még kiemeli az Alaptörvénynek a preambulumát, ami kimondja az utódokért való felelősségviselést és az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeinek védelmezését. A család intézménye és a férfi nő kapcsolat a nemzet fennmaradását biztosítja és ennek védelme az állam kötelezettsége a népesedés érdekében. A nemi átalakító kezelések azonban nem szolgálják ezt a célt. Annak megfelelő jogszabályi környezetet az állam megteremti és segíti a szülőknek a gyermekvállalási szándékaik megvalósítását. Ehhez kapcsolódik és ezt erősíti az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, amelynek a 16. cikke szintén a házasságot helyezi védelem alá és kiemeli, hogy mind a férfinak, mind a nőnek a házasságra érett kor elérésétől követően joga van házasságot kötni és családot alapítani. A házasság tekintetében a férfinak és a nőnek egyenlő jogai vannak. Kimondja az Egyetemes nyilatkozat, ami az Alaptörvényben is szerepel, hogy a család a társadalom természetes és alapvető alkotó eleme, továbbá, hogy joga van a társadalom és az állam védelmére. Tehát a nemzet fennmaradása és az utódaink, a nemzedékek további létezésének és a feltételeinek biztosítását szolgálja az Alaptörvény, amivel ezek a nemi átalakító kezelések ellentétesek, ezért indokolt a népszavazás és egyetért a tervezettel.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalta az elhangzottakat.

További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen és 2 nem szavazattal a „*Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekek számára nemi átalakító kezeléseket népszerűsítsenek?*” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

9. A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Kormány által benyújtott országos népszavazási kérdés a következőképpen hangzik: „*Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekek számára is elérhetőek legyenek nemátalakító kezelések?*”

A Kormány 2021. július 21-én döntött arról, hogy az idézett kérdésben országos népszavazást kezdeményez. A vonatkozó Kormányhatározatban a Kormány az Igazságügyi Minisztert hívta fel, hogy nevében a kérdéseket hitelesítés céljából benyújtsa a Nemzeti Választási Bizottsághoz. E felhatalmazás alapján Igazságügyi Miniszter meghatalmazottja útján a Kormány nevében 2021. július 21-én nyújtotta be a szóban forgó kérdést a Bizottsághoz.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdést hitelesíti. A kérdés kapcsán az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében rögzítettekén túl utal a XVI. cikk (2) bekezdésére, amely a szülők jogát tartalmazza a gyermeknek adandó nevelésre. A kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Fenntartja ugyanazokat az indokokat, amiket az előzőekben elmondott és hangsúlyozza a Nemzeti hitvallásban az utódokért érzett felelősségnek a megjelenítését, továbbá utal az R) cikk (3) bekezdésére, amely kimondja, hogy az Alaptörvény rendelkezéseit a Nemzeti hitvallással és a történeti alkotmány vívmányaival összhangban kell értelmezni. Tehát ennek is ugyanolyan kötőereje van, mint az Alaptörvény egyéb rendelkezéseinek, a nemátalakító kezelés azonban nem szolgálja az utódok védelmét. Egyetért a tervezettel.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitában elhangzottakat. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen és 2 nem szavazattal a „Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekek számára is elérhetőek legyenek nemátalakító kezelések?” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

10. A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés az alábbiak szerint szól: „Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat korlátozás nélkül mutassanak be?”

A Kormány 2021. július 21-én döntött arról, hogy az idézett kérdésben országos népszavazást kezdeményez. A vonatkozó Kormányhatározatban a Kormány az Igazságügyi Minisztert hívta fel, hogy nevében a kérdéseket hitelesítés céljából benyújtsa a Nemzeti Választási Bizottsághoz. E felhatalmazás alapján Igazságügyi Miniszter meghatalmazottja útján a Kormány nevében 2021. július 21-én nyújtotta be a szóban forgó kérdést a Bizottsághoz.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdést hitelesíti. Ahogyan azt már az előző kérdés kapcsán kifejtette, az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése biztosítja, hogy a szülők a gyermeküknek adandó nevelést megválasszák. A kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Csonka Krisztián NVB tag: Ha szó szerint veszik ezt a kérdést, akkor arra irányulna ez a népszavazási kezdeményezés, hogy az igenek győzelme esetén a most létező szabályozás szűnjön meg. Tehát van egy megtévesztő jellege ennek a kérdésnek, miszerint most korlátozás nélkül mutathatnak be ilyen médiatartalmakat gyermekeknek, ez nem így van, hiszen a médiatörvény szabályozza, hogy milyen tartalmú műsorokat, kiknek lehet bemutatni, illetve idősávhoz is köti. Ezt törölné el ez a népszavazás. Amennyiben a Bizottság részéről sincs egyetértés a népszavazásból fakadó jogalkotási kötelezettség eredményét illetően, akkor álláspontja szerint a választópolgár számára sem lehet egyértelmű a kérdés. A másik pedig, hogy nehéz a szexuális fejlődést befolyásolni médiatartalom meghatározással, hiszen ide tartozhatnak például a rajzfilmek is, hiszen azokban is lehet szexualitás és befolyásolhatja a fejlődését a kiskorú gyermeknek. Tehát itt szerinte súlyosan sérül az egyértelműség feltétele. Ezért nem javasolja a kérdés hitelesítését.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Megjegyzi, hogy az internetes tartalmak kontrollálatlan használata káros hatással lehet a fiatalok szexuális fejlődésére. A gyermek követi, utánozza a látottakat, hallottakat, tehát egy ilyen korlátozás nélküli szexuális tartalom megjelenítés igen is káros lehetne rájuk. Szerinte a mesék ebbe nem tartoznak bele.

Dr. Bozsóki Éva NVB tag: A kérdés hitelesítését javasolja. Álláspontja szerint az Alaptörvény módosítására ez a kérdés nem irányul. A népszavazási törvényben meghatározott kizáró körülményeket nem tartalmaz a kérdés és a tagtársától elhangzott egyértelműségi kifogás nem elég konkrét. Úgy gondolja, hogy az egyértelműség problematikáját sem érinti ez. Világosan megfogalmazott a kérdés, hitelesíthető.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitában elhangzottakat. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen és 2 nem szavazattal a *„Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat korlátozás nélkül mutassanak be?”* népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

11. A Kormány által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Kormány által benyújtott országos népszavazási kérdés a következőképpen szól: *„Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek a nem megváltoztatását bemutató médiatartalmakat jelenítsenek meg?”* A Kormány 2021. július 21-én döntött arról, hogy az idézett kérdésben országos népszavazást kezdeményez. A vonatkozó Kormányhatározatban a Kormány az Igazságügyi Minisztert hívta fel, hogy nevében a kérdéseket hitelesítés céljából benyújtsa a Nemzeti Választási Bizottsághoz. E felhatalmazás alapján Igazságügyi Miniszter meghatalmazottja útján a Kormány nevében 2021. július 21-én nyújtotta be a szóban forgó kérdést a Bizottsághoz.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdést hitelesíti. Ahogyan azt már az előzőekben tárgyalt kérdések kapcsán is kifejtette, az Alaptörvény

XVI. cikk (1) bekezdését érintő, kilencedik módosításával az alkotmányozó az államra a gyermekek védelmével összefüggésben további intézményvédelmi kötelezettséget hárított, a módosításhoz fűzött indokolás kiemeli, hogy a jogalkotónak olyan jogszabályi környezetet és intézményrendszert megalapozó szabályokat kell kialakítania, amelyek garantálják a gyermek születésétől fogva megváltoztathatatlanul fennálló önazonosságának megőrzését, illetve megóvását.

A tervezet szerint a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsek ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Lovas András NVB tag: Szerinte teljesen egyértelmű ez a kérdés, így hitelesíthető. Valóban az Alaptörvény XVI. cikkének a kibontásáról van szó, hogy annak megfelelően az intézményi keretek milyenek legyenek Magyarországon. Az állampolgár a népszavazás útján lehetőséget kap az ebbe való beleszólásra, úgyhogy álláspontja szerint itt is a hitelesítés jelenti a megalapozott döntést.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitában elhangzottakat. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet. Aki egyetért a kezdeményezés hitelesítésével, szavazzon igennel.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen és 2 nem szavazattal a „*Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek a nem megváltoztatását bemutató médiatartalmakat jelenítsenek meg?*” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

Megköszöni a Tagtársaknak az ülésen való részvételt és munkát, a napirendet a Bizottság feldolgozta, az ülést bezárja.

kmf.

Dr. Téglási András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

